

**Κατοχύρωση της ονομασίας «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου»
ως Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη**

Μαρία Νεοκλέους Μαλιώτου
Λειτουργός Γεωργίας Α'
στο Τμήμα Γεωργίας

Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα των τροφίμων και των ποτών, είναι η διατήρηση των βασικών στοιχείων της πολιτιστικής ταυτότητας των λαών και των περιφερειών της, που πηγάζουν από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, από το φυσικό περιβάλλον και τις εφαρμοζόμενες γεωργικές μεθόδους μιας περιοχής. Για το σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση προχώρησε, το 1992, στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή συγκεκριμένης πολιτικής όσον αφορά την ποιότητα γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, με την υιοθέτηση τριών συστημάτων προστασίας ονομασιών: την Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, την Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη και τα Ειδικά Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα.

Η Κύπρος, από το 2003, έχει εναρμονιστεί πλήρως με το ευρωπαϊκό κεκτημένο που αφορά στα προϊόντα Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ). Ο υφιστάμενος Κανονισμός (ΕΚ) 510/2006 εφαρμόζεται από τον εθνικό Νόμο 139(Ι)/2006 περί της προστασίας των ονομασιών προέλευσης και γεωγραφικών ενδείξεων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Στα πλαίσια της εφαρμογής της Κοινοτικής Νομοθεσίας για τα ΠΟΠ και ΠΓΕ, υποβλήθηκε από το Σύνδεσμο Παραγωγών Παραδοσιακών Εδεσμάτων Γεροσκήπου αίτηση για κατοχύρωση της ονομασίας «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου» ως ΠΓΕ. Μετά από εξέταση της αίτησης σε εθνικό επίπεδο, η αίτηση προωθήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) για εξέταση και τελική απόφαση. Μετά από την εξέταση της αίτησης από την ΕΕ και τη διεξαγωγή της Κοινοτικής διαδικασίας ενστάσεων, η οποία και ολοκληρώθηκε την 1^η Ιανουαρίου 2012 χωρίς υποβολή ενστάσεων, η ονομασία «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου» καταχωρήθηκε ως ΠΓΕ στο Κοινοτικό Μητρώο ΠΟΠ/ΠΓΕ με δημοσίευση του Καν(ΕΚ) 180/2012 στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 3 Μαρτίου 2012. Τα «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου» αποτελούν τη δεύτερη κυπριακή ονομασία που καταχωρείται στο Κοινοτικό Μητρώο ΠΟΠ/ΠΓΕ μετά την ονομασία «Λουκούμι Γεροσκήπου» (ΠΓΕ). Τα «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου» είναι καβουρδισμένα, επιζαχαρωμένα αμύγδαλα και παράγονται στο Δήμο Γεροσκήπου της Επαρχίας Πάφου. Σύμφωνα με συγκεκριμένες γραπτές αναφορές, η παρασκευή των «Κουφέτων Αμυγδάλου Γεροσκήπου» χρονολογείται τουλάχιστον από το 1895 και η τεχνογνωσία παρασκευής τους μεταφέρθηκε από γενεά σε γενεά μέχρι σήμερα.

Η ιδιαιτερότητα των Κουφέτων Αμυγδάλου Γεροσκήπου έγκειται στη γνώση και στην τεχνογνωσία των παρασκευαστών τους, αλλά και στην ιδιαίτερη συνταγή τους, παράγοντες που προσδίδουν στο τελικό προϊόν τα ιδιαίτερα φυσικά, οργανοληπτικά και χημικά χαρακτηριστικά του. Το κρίσιμο σημείο της παραγωγικής διαδικασίας και το οποίο αποτελεί βασικό σημείο της τεχνογνωσίας είναι ότι, ο παραγωγός πρέπει να βρίσκεται μπροστά από το μηχάνημα παρασκευής (την κουφετιέρα) καθ όλην τη διάρκεια παρασκευής για να έχει συνεχή επίβλεψη της όλης διαδικασίας επιζαχάρωσης και να μπορεί να επεμβαίνει άμεσα με διορθωτικές κινήσεις όσον αφορά την πυκνότητα και την ποσότητα του σιροπιού, καθώς και την ένταση της θερμοκρασίας παρασκευής κατά την επιζαχάρωση. Επίσης, ο συνδυασμός του χρόνου επιζαχάρωσης των καβουρδισμένων αμυγδάλων και του ρυθμού περιστροφής της κουφετιέρας, κατά τη διάρκεια της επιζαχάρωσης του προϊόντος, είναι πολύ σημαντικός, έτσι ώστε κατά την επιζαχάρωση τα Κουφέτα να μην κολλάνε μεταξύ τους, να μην ξεραίνονται, και να απορροφάται η σωστή ποσότητα ζάχαρης. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, η τραχιά επιφάνεια, η υφή και η γλυκάδα που αποκτούν «τα Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου» αποτελούν την ιδιαιτερότητα του προϊόντος.

Σημειώνεται ότι, σε μια προσπάθεια ενθάρρυνσης και στήριξης των παραγωγών για ανάδειξη και προώθηση των ποιοτικών και παραδοσιακών προϊόντων του τόπου μας, εκδόθηκε το 2009 ο Γαστρονομικός Χάρτης της Κύπρου, στον οποίο παρουσιάζονται και τα «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου» ανάμεσα σε άλλα 27 γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα που συνδέονται είτε με ολόκληρη την Κύπρο ή με μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Επίσης, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007–2013 έχει συμπεριληφθεί συγκεκριμένο Μέτρο σύμφωνα με το οποίο καλύπτονται δαπάνες προώθησης και διαφήμισης των ποιοτικών προϊόντων που είναι καταχωρημένα ως ΠΟΠ/ΠΓΕ.